కనకాంగి పరిణయం

వాస్తవ ప్రపంచంతో సంబంధం ఉండీ లేనట్లు చేసే ఊహాలోకమే నిజం పలువురికి. పైగా ఒక వయసులో ఆలోకపు టాలోచనలంతగా మరి ఏవీ వారిని కదిలించ లేవు. దేన్నయినా తృణప్రాయంగా చూచే శక్తికూడా అవి కల్పించగలవు.

గుసగస—"అకస్మాత్తుగా అతను గొప్ప వాడయ్యాడు."

ఎక్కడ విన్నా యిదే మాట. అనుకోకుండా అతను గొప్పవాడయ్యాడు. నిన్నటిదాకా గొప్ప వాడు కాదు. ఇవాళ గొప్పవాడయ్యాడు. కాళి కామ్మవారు నాలుక చాపి (తన నాలుక కాదు) ఫౌంటెన్ పెన్నుతో సుతారంగా, అతి నాజూకుగా, గుచ్చుకోకుండా అతని నాలుకమీద ఆల్ఫబెట్ నాలుగు బళ్ళా వ్రాసిందా? ఆకాశాన విశ్వవిహారం చేస్తున్న ఆదిదంపతులు పందెం వేసుకొని నిదర్శనంకోసం, దఖలుగా ఈ చవటను గొప్పవాడుగా చేశారా! ఇవే సందేహాలు సందోహాలుగా కనపడ్డ ప్రతివాళ్ళూ తమలో తాముగానూ, తనలో తానుగానూ వేసుకొని, నమా

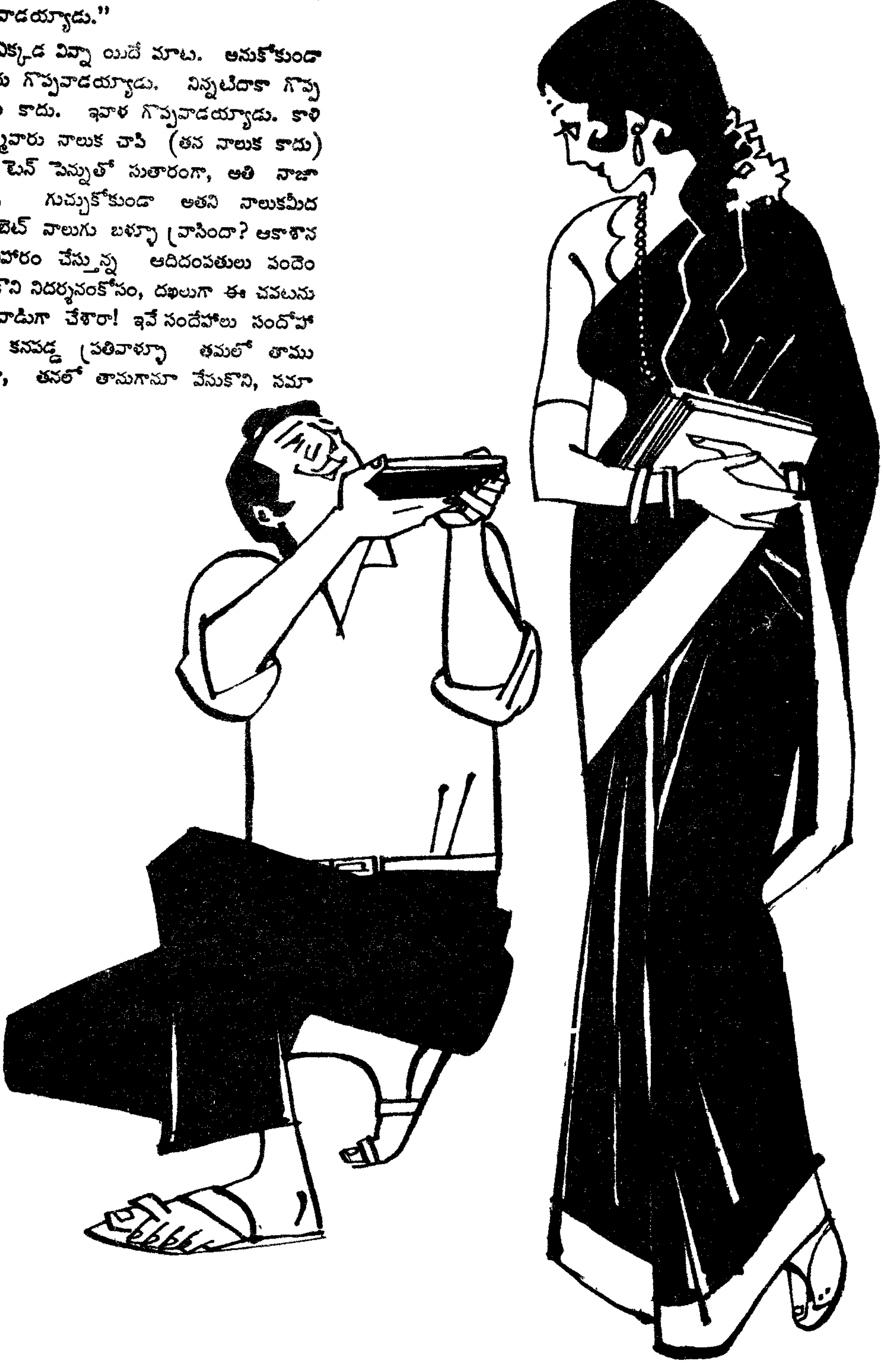

ధనాలు దొరక్క వెర్రిమొహాలు వేసుకొని, సొల్యూషన్ కోసం కొందరు గణాచారి దగ్గరికీ, కొందరు కొత్తపేటలో అంజనం దగ్గరికీ, మరి కొందరు బుద్ధిమంతులు రైలెక్కి బుద్ధ గయకూ, కొందరు అందుబాటులో ఉన్న రావి చెట్టు దగ్గరికీ, లేకపోతే ఏదో చెట్టు దగ్గరికి పోయి 'రావి చెట్టార్థం అక్షతాం' అనుకొని పరిపెట్టుకొనీ, మరి కొందరు తెలుగు సాంఘిక జానపదాల మేలు కలయిక అయిన సినిమాకీ; ఏ రకాల సొల్యూషన్లనైనా చివరి సీన్లలో ఇవ్వ గల అద్భుతమైన సస్పెన్సు థ్రిల్లర్‌కీ—ఇలా ఎన్నో రకాలుగా పోతున్నారు. మరి కొందరు ఎందుకైనా మంచిదని 'ఢర్ట్ ప్లాన్ డ్రాఫ్టు' వెదుకుతున్నారు, మన సర్వస్వం అదేగదా అని.

అంతేగాని, అసలు గొప్పంటే ఏం గొప్ప అని ప్రశ్నించినవాళ్ళు ఒకళ్ళూ లేరు. అతనికి కొన్ని వేల రూపాయలు, ఎలా అయితేనేం, ఒక లాటరీలోనే అనుకోండి, లభ్యమైనవి. ఒకడు గొప్పవాడు కావటానికి అంతకన్నా ఏంకావాలి? కనుకనే, అతను గొప్పవాడయ్యాడు. కనుకనే అది అందరికీ ఆశ్చర్య కారణమైంది. ఒక సర్వ సందేహజీవి అన్నాడు, "స్వయంగా సాధించిన ఆస్తి కాదుగదా? గొప్పవాడు ఎలా అయ్యాడూ?" అని. "డబ్బుమీద 'స్వయంగా సాధించింది' అని వ్రాసి ఉంటుంది కనకనా ఏమన్నానా? అసలు స్వయంగా సాధించిన డబ్బే అంటాతే, ఇట్టే పట్టుకొని లాకప్‌లో పెట్టి 'దొంగ నోట్స్పెస్సి' అనే అంటారు అని అంటారు" అని అన్నాడు ఒక సర్వసందేహ ఖండన సమర్థుడు.

* * *

"తన్ను గురించి ఇలా అనుకుంటూరు పిచ్చి వాళ్ళు" అనుకున్నాడు అభిమన్యుడు కలలో లాగా. లోకుల మాటలకు తనకే నవ్వు వస్తుంది. "చేత చిల్లిగవ్వ లేకుండా, సంసారయాత్ర చేదామంటే పాపం అందుకు మొదటి సాధన మైన పెళ్లి అయినా చేసుకొనే స్తోమతు లేక అలమటిస్తున్న అభాగ్యజీవి ఆవిధంగా గొప్ప వాడు కావటం భగవంతుడు 'కీ తెలిగి వాత' పెట్టినట్లు, సమయం చూసి చేసిన సహాయం" అని ఆ ఊళ్లో రిటైర్డు స్కూలు పండితుడు నవ్వంతో లోడ్ చేసిన నాసపుటా లెగరేస్తూ, పజిల్ సాల్వ్ చేసినంత తేలిగ్గా విడమరిచి చెప్పాడు. అతని జీవిత పూర్వాధ్యాయం తెలిసిన ప్రతివాళ్ళూ అలా వ్యాఖ్యానం చేయక తప్పదు. అతని పూర్వాధ్యాయం ఏమిటి? "తన పూర్వా ధ్యాయ మేమిటి?" అభిమన్యుడు ప్రశ్నించు కొన్నాడు. ఆత్మ చెప్పిందిష.

పూర్వాధ్యాయం: కలియుగంబున, ప్రథమ పాదంబున ఊహ తర్వాత ఇప్పటికి ఇరవై అయిదు వత్సరాల క్రితం, ఒక మంచి ముహూ ర్తాన, ఇదే గ్రామంలో, పది ఎకరాల చెరువు క్రింది మాగాణి స్వంత కమతం చేస్తున్న వీరయ్య భార్య రామమ్మ ఒక అందాల పాపాయిని కని, వీరయ్యకిచ్చింది బహుమతిగా. ఆ పాపాయి

శశిరేఖాపరిణయం

ఆ దంపతుల ఏకైక గర్భ ముక్తి శుక్తా ఫలం కావటంచేత అతి గారబంగా పెంచారు. సనా తనాభిప్రాయాలకు బాగా అలవాటుపడిన వీరయ్య తన కన్న కొడుక్కు ఆధునికమైన పేరు పెట్టా లనుకొని, కనీసం పదకొండు రోజులు గట్టిగా ఆలోచించి, పూర్వ వీరుల పవిత్ర చరిత్ర జ్ఞప్తికి తెచ్చేలాగున "అభిమన్యుడు" అన్న పేరు పెట్టివేశాడు. ఆ పేరుకు రెండు వైపుల తరపున వచ్చిన ప్రచండ సవరణ ప్రతిపాదనలను రూల్ ఔట్ చేసి, అడ్డంకులను వెండాడి, వీరయ్య ఉత్తర గోగ్రహణంలో అర్జునుడుగాగా పంతం నెరవేర్చుకున్నాడు.

ఆ పేర్లు గుణగణాలను గురించి ఈ విధంగా అన్నాడు గూడా: "ప్రాంతీయమైన భేదాలు బాగా ఉన్న ఈ రోజుల్లో ఇలాంటి పేరు పెడితే ఏ ప్రాంతంవాడో, ఏ కులంవాడో తెలుసుకో వటం కష్టం. అది ఎప్పుంటే నంబరు వన్. రెండు: వీడు పెరిగి కథలు వ్రాసేటప్పుడు వేరే 'పెన్‌నేమ్' పెట్టుకోవలసిన బాధ ఉండదు. మూడు: ఒక 'శశిరేఖను' పెండ్లి చేసుకుంటే ఇహ 'ఇక్కడ తేలు మంత్రము వేయబడును' అని బోర్డు తగిలించుకొని వ్యాపారము చేసి లక్షలు సంపాదించవచ్చును" అని.

కొడుకు పేరు అభిమన్యుడు అని స్వీకరించటంతో తన పేరును అర్జునుడుగా మార్చుకో వలసిందిగా కొందరు హాస్యపూర్వక విజ్ఞప్తులు గూడా చేశారు. ఇప్పుడు మార్చుకోవటం కుద రదు కనుక, వీరయ్య తన కలాంటి పేరు పెట్ట నందుకు తల్లితండ్రులను మనసారా తిట్టుకొని, రేపు తన కొడుకు పెద్దయి తన కలాంటి అమూల్యమైన పేరు పెట్టినందుకు తన్నెంతో అభినందిస్తాడనిగూడా — అభిమన్యుడి తండ్రి వీరయ్య — ఆ క్షణంలో ఆశించాడు. బార సాలకు వచ్చిన పెద్దలందరినీ పిల్లలకు ఇలాంటి

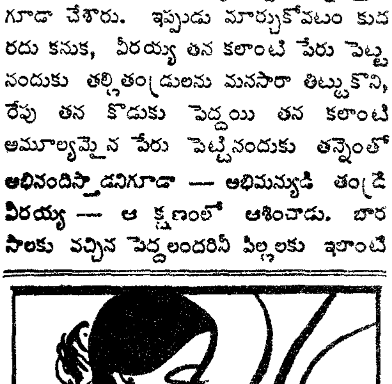

చిన్నారి సిగ్గు

చిత్రం—రావాడ కృష్ణ (భవశేశ్వరం)

పేర్లు పెట్టవలసిందిగా అభ్యర్థించి తన వద్దరిది పాప్యులరైజ్ చెయ్యమని 'హౌస్ ఆఫ్ థాంక్స్'తో మరీ మరీ ఎలక్షన్ అభ్యర్థిలా అర్థించాడు.

బాలకాండ:—చిన్నతనంలో అభిమన్యుడు తల్లిని విడిచి ఇంకోరి దగ్గరికి పొమ్మంటే పొయ్యేవాడు కాదు. 'నా, నాయనే అను కొంటూ ముద్దొచ్చే పెళ్ళ అభిమన్యుణ్ని తన హృదయాని కంటించుకొని [illegible] మురిసిపోయేది పెళ్లయిన కొత్తలో [illegible] అనారోగ్యం తెచ్చుకొన్న 'అండర్ వెయిట్' రామమ్మ. గలగలలాడే గజ్జెలు కట్టుకొని [illegible] చేస్తూ అభిమన్యుడు ఆడుకొంటూంటే వీరయ్య ఆనా డర్జునుడు పొందిన [illegible] రెట్టింపు అనుభవించాడు. అభిమన్యుడి [illegible] కాని మూడో ఏడు వచ్చినా నోట [illegible] పిలిచిన పాపాన పోలేదు. ఒకో ఏడు [illegible] ఆవకాయ ముక్కను నాకి ఏడ్చి [illegible] తిని, వేధించుకొని తినే అభిమన్యుడు [illegible] నోము పట్టి మాట్లాడకపోవటం వీరయ్యకు కొంచెం కష్టకారణమైనా, "ఆ [illegible] కైనా అయిదో ఏట మాట [illegible] తిక్కన వ్రాశాడా, ఏమన్నాడా?" [illegible] పడేవాడు. రామమ్మగా రకాల [illegible] ఊహలు రానిచ్చేది కాదు. [illegible] మాట రాకపోయేసరికి "తం[illegible] వచ్చి మేనమామతో [illegible] ఆ [illegible] వీడికి తేడా ఒక్క మాట[illegible] ప్రాయం వీరయ్య మన క్షేత్రంలో [illegible] ఎచ్చింది. భగవత్కృపవలన [illegible] శించిన ఆరో రోజున 'అ—అ—అత్త' [illegible] పలికి వీరయ్య నెమంద ప్రవేశించిన [illegible] నంపు మొబకను సమూలంగా [illegible] అభిమన్యుడు.

నెమళ్ళు కేకుమని నానాల [illegible] వీధులలో నృత్యాలు చేసినవి. [illegible] కోసమని సన్నకారు చిన్నవారు [illegible] మీద నెమళ్ళ వెనుకనే తిరగాడారు. [illegible] మేఘాలు ఈ రకరకాల [illegible] బోయి గొడుగులు లేని బట్ట [illegible] జుట్టుగల సాదల తలలమీ మాసి [illegible] నీరు బదులు కన్నీరు కురిపిస్తే 'టేస్ట్ వాటర్' కదా అని పట్టుకోబోయిన [illegible] రుచి చూసి ఉప్పగా ఉండటంచేత [illegible] ఆశ్చర్యపోయారు. వానలో తడిసిన స్త్రీలను చూస్తూ రోమియోలు, వానకోసం ఎదురు చూచిన చాతక పక్షులూ కిలకిల రావాలు చేస్తూ 'ఆనందం' అని అరవసాగినవి. అభిమన్యుడికి మాట వచ్చిన సందర్భంలో ప్రకృతి పులకిం చింది. ఆకాశం హరి విల్లైంది. వీరయ్య మనస్సునిండా వెన్నెల కురిసింది. సోడావాళ్ళూ, పాలవాళ్ళూ, మందులవాళ్ళూ "ఎన్నాళ్ల కెన్నాళ్లకు వాన" అని పీపాలు నింపుకొంటున్నారు. కవులు పీసాలు వ్రాశారు.

అందుకని, వీరయ్య పంచదార చిలకను

వంచిపెట్టవలసిందిగా తన సతీమణిని ఆదేశించాడు. అంటే మరేమీ కాదు. అతని పరిభాషలో అనువయించి చెప్పాడు. కాకపోతే రామమ్మ సత్యభామ అయ్యేదే. పంచదార చిలకలు తలోకరూ ఎత్తుకొనిపోతుంటే 'అమ్మ పోయెనే, అమ్మమ్మ పోయెనే' అన్నట్లుగా అభిమన్యుడు లబో దిబో మని ఏడవటం చూసి వీడు వితరణుడో, దానకర్ణుడో ఔతాడని కొందరు తరుణులు జోస్యం చెప్పారు. తండ్రి పదెకరాలు పదింతలు చేస్తాడని చెప్పి రామమ్మచేత మరో చిలక వేయించుకొని కుర్రాణ్ణి తద్వారా ఏడిపించి వెళ్లారు. "పదింతలు చేయటానికి పదెకరాలుంచాద్దూ?" అని రామమ్మగారు భర్తను గూర్చి సాధారణ స్త్రీ హృదయంతో అన్నది.

బడి రగడ:—బళ్లోకి పంపుదామని వీరయ్య అనుకొన్ననాడే అభిమన్యుడికి జ్వరం రావటంతో అతని బడిచదు వాగిపోయింది. ఆ తరువాత బడికి పంపినా, పుస్తకాలు చదివే ఉత్సాహం కన్నా చింపటంలో ఎక్కువ చొరవ, చుక్కలాటలో ప్రావీణ్యం, బడిలో ఉండటంకన్నా బడికి పోవటంలో సమధికోత్సాహం అభిమన్యకుమారుడులో ప్రజ్వలించినవి. వీపుమీద దెబ్బపడితే, మరోక్షణాన వీరయ్య ప్రత్యక్షం కావటం కని పెట్టిన బడిపంతుళ్ళు అభిమన్యుడిని తాకేందుకు భయపడేవారు; లేకపోతే వీరయ్య తమలాంటి సైంధవులను ఏంచేస్తాడో అని.

తత్కారణంగా ప్రబలిన ధైర్యంవలన అభిమన్యుడు కొందరు దుర్మార్గులతో కలిసి గోలీలాడుతూ, బచ్చాలాడుతూ బడి ఎగ్గొట్టేశాడు. బడి పద్మవ్యూహమనీ, లందులో జొరబడితే చచ్చిపోతాడనీ భయపడి బడి మానిపించేశారు. బడి సవిధంగా తెగతెంపులు చేసుకొన్న అభిమన్యుడు విద్యాగంధం ఏమాత్రం అంటించుకోలేదు.

పది పన్నెండేళ్లు వచ్చిన తర్వాత రోడ్డుమీద పోయే కుక్కలనూ, కోళ్లనూ చూచి ధైర్యసముద్రుడు అభిమన్యుడు తెగ భయపడేవాడు. ఇదేమిటంటే రెండుకాళ్ల మనిషి నాలుగు కాళ్ల జంతువుకు భయపడకుండా ఉండలేదనీ, ఒకవేళ ఉంటె వాడు నాలుగుకాళ్ళ జంతువుతో సమానమనీ అనేవాడు. నలుగురూ అభిమన్యుణ్ణి ఉత్తర కుమారుడు అని పిలవటంలో గల ఔచిత్యం గ్రహించి ఉన్నామాన్ని వాడికి బహూకరించి, చాటుగా వాడుతూండేవారు.

డబ్బుమూలంగా ఖర్చుపెడుతూ వీరయ్య కొడుకును 'ఎస్సెల్సి' దాకా తెచ్చాడు. ఆ పరీక్ష అతనికీ, తండ్రికీ ఫైనల్ పరీక్ష అయింది. అభిమన్యుడు ఫస్ట్ ఫైనల్ యుద్ధంలో హోరాహోరీ పోరి ఓడి మానుకున్నాడు.

అదే సమయంలో రాచపుండు మూలంగా వీరయ్య అనకోకుండా పంచభూతాల్లో సౌఖ్యానికి పోవటం ఆ కుటుంబంలో సంభవించింది.

కుటుంబ యజమానిత్వం వహించిన 'అభి' తల్లిని తిప్పలుపెట్టి, ఉన్న పొలాలు లాండు సీలింగ్ వచ్చేలోగా ఖర్చుపెట్టాలన్న మహదాశయంతో ఖర్చుపెడుతూ, నౌకరీ చేయటానికి ఒప్పుకొనక తల్లికి ముల్లు కావటంతో పాపం ఆమెకూడా భర్తను అనుగమించింది. మూడో "రీలులో" ఇన్ని కష్టాలు ఒక్క పెట్టున రావటంతో 'అభి' తప్పనిసరిగా ఒక కొట్లో గుమాస్తాగా చేరాడు. గుమ్మడేరు కంటే రీవిగా కూర్చుని సమాధానాలిచ్చే ఈ గుమాస్తాగల కొట్టులోకి ప్రవేశించేందుకు ఎవరూ సాహసించేవారు కారు. ఈవిధంగా అభిమన్యుడు 'పుకుగు వారరాని కోటగా' కొట్టును మార్చినందుకు యజమాని ఆగ్రహించి బయటికి పొమ్మని విశాల విశ్వంలోకి నేపథ్యం పొంగుకూడా లేకుండా త్రోసివేశాడు.

పిల్ల నిద్దామని వచ్చిన తల్లితండ్రులు (మిగిలిన అయిదెకరాలకు ఆశపడి) ఇరుగు పొరుగుల ద్వారా 'నాయకుడి' గుణరూపవర్ణనాదికం విని అంత పెద్దవాడు మన కెందుకులే అని జారుకునేవారు.

గులాంపసందు:—ఈ సందర్భంలో అభిమన్యుడి ఇరవై అయిదో ఏట ఒక పసందైన ఘట్టం సంభవించింది. తన ఇంటి ముందు నుంచే కాలేజీకి పోతున్న ఒక మచ్చెకంటి, ఒక స్పష్పగంధి, ఒక ఆకర్ణాంతనయన, ఒక శశిరేఖను అభిమన్యుడు చూడటం, ప్రేమించటం, ఆమె హృదయం తను పుచ్చుకోవటం, తన హృదయాన్ని ఆమె కివ్వబోవటం జరిగినవి.

శశిరేఖ వాలుజడను చూసి పెనుబాముని భయపడే పిరికిపంద, ఈ ప్రేమకలాపంలో మాత్రం ధైర్యం ప్రకటించాడు. ఆమె టైమింగ్సు, లేటుతోసహా బట్టీ వేశాడు. ఆమె చీరల ధరలూ, జోళ్ల పదునూ, ధాటీ ఏలువకట్టాడు. ఆమె కన్నులలోని తీక్ష్ణతా, వాలుజీ కనుక్కున్నాడు. వేళకు ముస్తాబై రోడ్డుమీద నిల్చి శశిరేఖను క్రీగంట చూడటం టైంటేబిల్‌లో వేసుకున్నాడు. ఆ తరువాత ఆమె వెనుక షికారు వెళ్ళటం నేర్చుకున్నాడు. ఆమె నునుచెంపలు, నల్లని శిరోజాలు, వంకీలు తిరిగిన జడ, కొనదేరిన ముక్కుమీది ముచ్చటైన పుడక, చిన్ని నవ్వుని ఎర్రని నోరు, తెల్లని ఎలువరుస, ఎర్ర గన్నేరులాంటి పెదిమల జోడు (ఎలా ఉంటుందో), చక్కని విగ్రహం —ఇవే అభిమన్యుణ్ణి పెడత్రోవ పట్టించినవి. **'శశిరేఖ' కనుక తన సొత్తే అని అతని 'అంతర హృదయం' గట్టిగా అతనిలో మొరపెట్టి అతన్ని నమ్మించి మోసపుచ్చింది.**

ఒక రోజు ఆమె చేతిలోని 'జామెట్రీ' బాక్సు క్రిందబడ్డది. అలాంటి అవకాశంకోసం పడిగాపులుపడి యుగాలుగా వేచివున్న ఆయుష్మంతుడు అభిమన్యుడు అత్యంత సన్నిహితంగా సమీపించి, బాక్సు నందించి శశిరేఖ మృదుహస్తాల, పొడుగు అంగుళుల మధుర స్పర్శ సుఖాన్ని ఆస్వాదించి, ఆమె వదలని చిరునవ్వుమీద ఆశ నిలుపుకొని దానితో ముఖాన్ని రుద్దుకొని వదలబోయే చిరునవ్వుతో పొడ రద్దుకొని

రంగూన్‌లోని స్వేడవ్‌గాన్ పగో
(ఘంటాకార స్తూపం)
ఫోటో-శ్రీ కె ఎస్. మణి (బొంబాయి-64

తీవిగా నిల్చున్నాడు. ఆమె చూసింది. హృదయాన్ని దూసుకొనిపోయి రీకోయిలై మళ్లీ ఆమె కన్నుల్లోకి జొరబడింది చూపు.

రెండు నెలలలో శశిరేఖపైగల ప్రేమను గురించి పరిశోధించి తనది నిఖార్సయిన ప్రేమనీ, అందుకు తనే సాక్షి అనీ తీర్మానించుకున్నాడు. తన ప్రేమ దివ్యమైందనీ, నిజమైందనీ, అజరామరమైందనీ, అందుకు మళ్లీ తనే సాక్షి అనీ నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆమె లేనిదే తాను చచ్చిపోతాననీ, ఇప్పటికే ఒక భాగం చచ్చిందనీ, అది బ్రతకటం శశిరేఖ అమృత స్పర్శతోనే అనీ తేల్చుకొని, ఒక రోజు శశిరేఖ ప్రోల ప్రాలి, మోకాళ్లమీద నిల్చి, చేతులు జాపి, ఆకాశం వంక చూసి, ప్రమాణం చేసి, తన ప్రేమ విజ్ఞాపన దాఖలు చేసుకున్నాడు. శశిరేఖ అదోవిధంగా అతనివంక చూసి పసందైన సిగ్గు నభినయించి వెనక్కు చూసుకొంటూ నడిచిపోయింది. హృదయం వదిలింది కాబోలు వెనక్కు చూస్తున్నది అనుకున్నాడు 'అభిమన్'. ఆమె తుమ్మెదల చూపు అభిమన్యుని హృదయపుష్పంమీద వ్రాలటంతో కథానాయకుడు కమ్మని ఆనందం అనుభవించి, శశిరేఖ తండ్రిని కలుసుకొని అడిగాడు, శశిరేఖను తన కిమ్మని.

రూపాయల్లో మాట్లాడే శశిరేఖ తండ్రి విలను పోజులో అభిమన్యుణ్ణి గట్టి చిక్కులో పెట్టాడు. "పదివేల రూపాయలు చూపిస్తేనే శశిరేఖకు పెళ్లి చేస్తా" అన్నాడు. "పదండి బాంకుకు. పది వేలు చూపిస్తా" అన్నాడు అభిమన్యుడు, ఎవరి డబ్బయితేనేం చూపించటమేగా ప్రధానమని. "అలాగా — అయితే పెళ్లి చేస్తానులే శశిరేఖకు. ఎవరితోనైతేనేం? నీతో కాదు" అన్నారు ఆయన. ఇంక శశిరేఖను చూట్టానికి వీలులేదని కట

(తరువాయి 49 వ పేజీలో)